

XVIII-ы З'ЕЗД УСЕСАУЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (БОЛЬШЭВІКОЎ)

Спрэчкі па справаздачных дакладах: ЦК ВКП(б) — т. СТАЛІНА, Цэнтральнай рэвізійнай камісіі — т. ВЛАДЗІМІРСКАГА, дэлегацыі ВКП(б) у ВККІ — т. МАНУЛЬСКАГА

Прамова т. АНДРЭЕВА А. А.

Працяг. Пачатак гл. у «Звезда» за 15 саватка 1939 г.

У чым жа сакрэт іх поспеху? Што перадавікі сельскай гаспадаркі прымяняюць для атрымання высокай ураджайнасці? Можна было-б прадаманстваваць вам тым мерам, якія прымяняюць асобныя калгасы, бытаўні і звычкі, але ў агульным усе гэтыя меры перадавікоў зводзяцца да наступнага.

Першае, перадавікі сельскай гаспадаркі прымяняюць аграгатацыйныя меры ў комплексе, ва ўзаемнай узагодзі, а не разрываючы адну меру ад другой.

Іх меры, па-другое, зводзяцца да барацьбы за выліццель шляхам сенажаці, абавязковага і ранняга збівавання ворнага, падняцця напараў, баранавання пасеваў не толькі зямлі, але і яравых, для ўсталявання коркі пасяў дажджоў. Апошняе, я павінен згадаць, таварышы, з'яўляецца безумоўна зусім новым аграгатацыйным прыёмам, які ўвёў нашы перадавікі сельскай гаспадаркі.

Па-трэцяе, у барацьбе з пустазеллем і за структуру глебы выдзяленне сенабароту, глыбокага ворнага, дупчэння, праполкі пасеваў і ачыстка насаджэння зарна ад смецця.

Па-чвёртае, забеспячэнне рапнай сабы ў сіпныя тэрміны. Сабы, як правіла, праводзіцца яравізаным насеннем па метадзе акад. Ісценка.

Далей, перадавікі сельскай гаспадаркі зусім па-новому падыходзяць да пташнін высева насення ў тым сэнсе, што забявацца больш правільнага размяшчэння насення на плошчы і ў гэтых адносінах рашуча ламаюць усе традыцыйныя нормы высеваў. Яны не заважаюць толькі вагою, а выходзяць з колькасці зёран на плошчы для таго, каб, з аднаго боку, пазбегнуць пры густасці ўзаемага прыгняцця раслін у радках, а, з другога боку, скаротане як можна больш інтэнсіўна пасіваць пасевы. Некаторыя перадавікі, не задовольняючы канструктыўнымі шырокарэкальнымі сентажам, ідуць на перакрысцю сабы для таго, каб правільней скаротане плошчы і правільней размяшчэнне раслін.

Перадавікі сельскай гаспадаркі ў барацьбе за высокую ураджайнасць па палі абавязкова прымяняюць гной і хімічныя ўгнаенні. Зусім новае, што ўнеслі ў гэтых адносінах перадавікі і чаго не было ў навуцы — гэта падборка раслін угнаеннямі пасля сабы. І, нарэшце, барацьба за свечасвотную ўборку.

Некаторыя-ж перадавікі пераходзяць да больш высокай аграгатацыі, да паліваўняў ворнавых пасеваў. Напрыклад, бытаўні т. Олейніківа калгаса «Бранскі партызан» Сталінградскай вобласці, якая атрымала 445 цудоў зёран з та ў агульным 1938 годзе.

Але вельмі важна тое, што перадавікі сельскай гаспадаркі і перадавы калгасы выходзяць не з палёна і не з механічных прымянення тых ці іншых аграгатацыйных мер, а з аякні і вывучэння мясцовых глебаў і кліматычных умоў.

Вось у асноўным, таварышы, сутнасць таго, чым лабіваюць перадавікі рэкордных ураджайнасці і ўсё-ж яны самі гавораць, што мы яшчэ не ўсё робім, мы яшчэ можам больш зрабіць для таго, каб атрымаць больш высокай ураджайнасці. Таму вось яны атрымліваюць не выгодава высокай ураджайнасці на той-жа самай зямлі, з якой знімаецца і нізкі ураджайнасці. Справа ў тым, што яны падпарадкоўваюць ужо і тымчасовы ў руках ураджайнасці і з года ў год, прыкладна, атрымліваюць тое, што намачаюць у сваіх палёнах.

Частае пытанне, ці ёсць тут у гэтых мерах што-небудзь незвычайнае і нестандартнае для іншых калгасу і калгаснікаў? Не, усе гэтыя меры з'яўляюцца зусім даступнымі для кожнага калгаса і калгасніка.

І працу працэнтна, таварышы, што вельмі падрабозна спыніцца на гэтых пытаннях і захачуся падрабязнама ізажэннем гэтых пытанняў, але мне хацелася-б вам, кіраўнікам партыйных арганізацый, сакратарам райкомаў, абкомаў і іншым партыйным работнікам, паказаць у сабраным выглядзе, даказаць не на агульных палажэннях, а на фактах, на рабоне дзесяткаў тысяч жылых людзей, на іх калгасу і іх выдатны, здаровы, малады, усеперамагачы рух абдымаецца ў нашай калгаснай вёсцы і якая велізарная магчымасць мы маем з вамі для рашучага перавароту ў прадукцыйнасці сельскай гаспадаркі! (Апладысменты).

Вы бачыце, таварышы, як ляцить усе прадзеі, усе тэорыі, усе размовы аб пладарных і непладарных землях пад напорам пераважных калгасу і калгаснікаў. Як яны, гэтыя сярэдняе людзі, сваёй практыкай стварылі ўсю пелугу навуку высокай ураджайнасці і пелуга выважэння земляробства ад шкідных угнаенняў прыроднай стыхіі.

І гаварыць аб велізарных магчымасях у адносінах ураджайнасці.

Тое-ж самае можна сказаць і адносна ўжо назапашаных велізарных рэзерваў у механізацыі сельскай гаспадаркі, тым больш, гэта трэба сказаць, што некаторыя нашы абкомы глыбейшымі толькі ў адну старону — патрабавалі даць паліваўняў камбайнаў і больш трактару, — а забывалі старану павышэння прадукцыйнасці сельскагаспадарчых машын, а перадавікі — трактарысты і камбайнеры паказваюць, наколькі велізарны гэтыя рэзервы і магчымасці ў выкарыстанні трактару і камбайнаў.

Вось толькі каротка некалькі цифр. Пры сярэдняй выпрацоўцы па Саюзе, асобна па калгасны трактар за сезон — 411 га ў 1938 годзе і на гэтыя жніўні 411 га — 1.117 га, выпрацоўка, ужо ласціўшая, складала ў цэлым: па Крымскай АССР — 693 га на калгасны трактар і 1.726 га на ЧТЗ; па Татарскай АССР на калгасны трактар — 610 га на ЧТЗ — 1.936 га. У Актанішскай МТС Татарскай

АССР на калгасны трактары выпрацавана ў сярэднім 1.296 га; па Расананскай МТС Варонежскай вобласці на калгасны трактары — 1.306 і на ЧТЗ — 2.745 га; па Краснаармейскай МТС Крымскай АССР на калгасны трактары — 1.095 га, на ЧТЗ — 2.066 га.

Яшчэ больш высокі паказальнікі выкарыстання трактару лаюць асобныя трактарысты і бригады. Напрыклад, бригадзір Шракоў Муроўлянскай МТС Разанскай вобласці на трактары ЧТЗ лаў 5.100 га; т. Бахоўнінна бригадзір-трактарыста Талаўскай МТС Алтайскага края на трактары ЧТЗ лаў 5.200 га, бригадзір т. Бартакоўскі Мажаарскай МТС Разанскай вобласці на трактары ЧТЗ лаў 5.700 га, гэта значыць больш чым сярэдня выпрацоўка 5 трактару ЧТЗ па Саюзе. Па калгасных трактарах та-ж самае карціна.

Па камбайнах, пры сярэдняй выпрацоўцы за сезон па Саюзе 301 га, Рэспубліка Немцаў Паваложка ў цэлым ужо мае 398 га. Па МТС: Сталінская МТС Краснаарскага края лаў выпрацоўку па камбайні 507 га, Нова-Анненская МТС Сталінградскай вобласці — 550 га. А перадавы камбайнеры, напрыклад, камбайнер Свірыдаў Краснахоўскай МТС Чкалаўскай вобласці на сёння вух камбайнаў «Сталінец» убралі 3.675 га.

Камбайнер т. Оськін-Чкалаўскай вобласці — на сёння вух камбайнаў «Сталінец» пры сярэдняй выпрацоўцы на плошчы на адзін камбайн 378 га, убралі за сезон ні менш як 5.238 га, г. зн. столькі, колькі ўбралі ў гэты год 14 камбайнаў.

А калі параўнаць, колькі патрабавалася-б на ўборцы замест двух камбайнаў тав. Оськіна коней і людзей, то выхадзіць, што тав. Оськін сваёй работай на двух камбайнах замяніў 1.637 чалавек, 373 коні, 25 жывяраў, 25 малаван, 25 велькаў, 40 сартыроўкаў, а пры ўважлівым ўважлівым і рабілася рапей, патрабавалася-б на гэта 3.323 чалавекі. Вось бачце, якія цуды робяць людзі, аўладаўшы тэхнікай. (Апладысменты).

Вось, таварышы, якія рэзервы ў адносінах выкарыстання с.т. механізацыі ўсёрыўна нашы перадавы людзі сярод трактарыстаў і камбайнераў.

Што-ж патрабуецца для таго, каб перадавыя шкідны ўгнаенні і па паліваўняў, каб падпарадкаваць прыроду і выйсці з залежнасці ад дожджычкі, што патрабуецца, каб значна павысіць ураджайнасць палёў у саўгасах і калгасах?

Па-першае, правесці хоп-бы мінімум з таго, што ўжо праводзіць нашы перадавы калгасы, саўгасы і перадавы сельскай гаспадаркі, гэта значыць ачышчэнне культурнаму апрацоўцы глебы. Як вы ведаеце, ЦК ізажэння гэтага патрабавання ў сваіх пастававах аб заснуванні райнаў і рабоне МТС, якія і павіны быць правядзены.

Па-другое, трэба, нарэшце, сур'ёзна заважана сыварай уяжэння правільных сенабароту, правесці ўважліва тое, аб ямы гаварыць таварыш Сталін па гэтым паводу яшчэ на XVIII з'ездзе партыі і што та перадавыя працоўныя, аб. вырнай, нічога не робяць Наркамзе. Дарэчы, трэба сказаць, што калі 15 проц. нашых калгасу і саўгасу ўжо ўважліва правільна сенабароту, не чакаючы, навуку раскасацца наш Наркамзем і некаторыя нашы абкомы і райкомы.

Па-трэцяе, трэба максімальна рэдуцыраваць з прымяненнем угнаенняў. Перадавы сельскай гаспадаркі паказваюць на ўраджайнае ўгнаенне ўгнаення і глебу і падборка раслін. Разам з тым, трэба прызнаць, што агульны ўзровень угнаення ўгнаенняў у нас яшчэ нізкі, хоп у параўнанні з 1932 годам сельскай гаспадарка атрымлівае ўгнаенняў у 4 разы больш. Ад новага Наркамата і ўсё развіццё хімічнай прамысловасці неабходна патрабавалі больш бязбароту разварту і высокай прадукцыйнасці прамысловасці хімічных угнаенняў. Каб забяспечыць далякі перавозкі хімічных угнаенняў, неабходна паскорыць распрацоўку ўсяляка рух новых месанараджэнняў, такіх, як, напрыклад, калійны солі ў Сарагаскай вобласці — гаварыць, багатыя месанараджэнні; залежы фабрыкаў у Паўднёвым Казастане, што да-б-б магчымасць забеспячэння палкам пасевы баваюні ў Сярэдняй Азіі.

Разам з тым трэба ліквідаваць у саўгасах і калгасах невярнімае становішча, калі пры недаважні ўгнаенняў велізарная колькасць глебаў працавае і не выважана на палі, а штучныя ўгнаенні часта ляжаць перавезенымі на станцыях чыгунак і псуецца пад дажджом з-за таго, што рабны і працёжны калгасу спеваіца не выкупляюць і не перавозыць гэтыя ўгнаенні на палі.

Па-чвёртае, для таго, каб паспяхова рашаць справу культурнага земляробства, трэба паставіць палкам на службу гэтай жэне навуку сельскагаспадарчую навуку з дэ шатлікімі навуковымі і даследчымі ўстановамі. У нас ёсць сярод людзей і пелуга выважэння земляробства ад шкідных угнаенняў прыроднай стыхіі.

І гаварыць аб велізарных магчымасях у адносінах ураджайнасці.

Вось, таварышы, што нам неабходна ажыццявіць для таго, каб пачаць са слабой залежнасцю ад стыхіі і дабіцца высокай ураджайнасці ад калгасу і саўгасу палёў. Гутарка ідзе, вядома, не аб тым, каб падпарадкаваць агульнае ўраджайнае да рэкордаў, а аб тым, каб у багжайшыя 3—4 гады павялічыць наш ураджай у паўтара раза, што складае прыбаўку ў 3—4 мільярды валавога збору.

Павышэнні ураджайнасці, зрабўшы яе ўстойлівай, гэта значыць вырашыць пытанне бязбароту ўдзельны жывяладоўлі. Таварыш Сталін ужо гаварыў аб сур'ёзных значэнні гэтай важнейшай галіны сельскай гаспадаркі. З плей, ім прыведзеным, удаецца, што за справаздачны пелуга, але і забяспечыць значны прыбыток палёў і ўсё-ж мы павіны прызнаць, што пташнін жывяладоўлі астапома даляка яшчэ невярніма.

Што перашкаджае росту жывяладоўлі? Па-першае, відань, яшчэ слаба развучыць нашыя мільярды калгасу і саўгасу на стварэнне кармовай базы. Па-другое, няма належных клопатаў і сур'ёзнага кіраўніцтва сыварай жывяладоўлі ні ў Наркамземе, ні ва многіх абласных са-

АБ ДЫСЦЫПЛІНЕ І ПЫТАННЯХ АРГАЊІЗАЦЫІ ПРАЦЫ ў КАЛГАСАХ

Я каротка халей-бы яшчэ спыніцца на арганізацыйных пытаннях калгасу і таго, што гаварыць аб адной аграгатацыі мала; ёсць яшчэ старае эканамічнае, як арганізавана праца ў калгасах, ад чаго залежыць сама прымяненне аграгатацыі. Наколькі пытанне арганізацыі калгаснай гаспадаркі і працы ў калгасах рамае сывару, можна бачыць на тысячах прыкладаў, калі па паліваўняў калгасы пры розных парадках паказваюць разна прадукцыйнасці і ўраджайнасці і па ўраджайнасці і па жывяладоўлі і па паходах калгаснікаў. І прывяду пару прыкладаў: калгас «Свабода» Орлоўскай вобласці, старшыня калгаса Еўсееў; праца ў калгасе арганізавана добра, сярэдняй ураджайнасці на зёраных у 1938 годзе 13 цэнтнераў з та, выдана на працадзень 4—5 кілограму зёраных, грашма 1 р. 40 к. Калгас мае малачона-таварную ферму, на якой яно выдэ ўсё падрыхтоўку да сабы і забеспячэнне догляду пасеваў. Такім чынам, у нас кожны ўчастак пасеву мае сапраўнае калгаснае кіраванне гаспадарка. Учот ураджайнасці арганізавана вельмі добра, калгаснікі ў зьяне лепш азіяна аднаго вельмі і бачыць, як хто працуе, і паміж сабой спаборнічаюць. Калі рабей да арганізацыі зьяніць у 50 чалавек у бригадзе рэгулярна выходзіла на работу 17—25 чалавек, то пры арганізацыі зьяніць выходзіць 45—47 чалавек. Раздзялілі выданы на працадзень 12 цэнтнераў, і калгас мае надзвычайна рэзултытат. У сярэднім атрымаў ураджай на калгасных культуртах 112 цудоў з та. Такі-ж вопыт атрымаў сывары ў Сібіры. Значыць, трэба рашуча пераходзіць на зьяніць арганізацыю працы ў калгасах і бытаўні і на аплату і прамавернае працы індывідуальна і па зьяніць у элетэпнаі ад ураджайнасці — гэта адна старае.

Другая старана — трэба дапамагчы калгасам у правільным усталяванні норм выпрацоўкі. Нормы Наркамзема, выданыя яшчэ ў 1933 годзе, яна ўстаўлялі; за гэты час у калгасах адбыліся значныя змяненні, а між тым у справе прымянення норм у калгасах вельмі астракатасе. Трэба дапамагчы ў вырашэнні праблемных норм, правярэных перадавы вопыт калгасу.

У аплане працы ў калгасах павінна ўлічвацца не толькі колькасць выпрацаваных працадзень, але і якасць працы, укладзенай у рэзултытат ураджайнасці, па прыкладах, зьяніць і асобных калгаснікаў. А ў адносінах калгаснікаў, якія дэляваюць жывяладоўлі, — па якасці ўтрымання і прадукцыйнасці жывяладоўлі. У гэтым сэнсе прамавернае ў калгасах і саўгасах прымянення ішчэ даляка недастаткова.

Трэцяя старана. Усё настойлівае раздзяцця патрабаванні велізарнай большасці калгаснікаў аб упарадкаванні працоўнай дысцыпліны ў калгасах, што звязана з ростам калгасу, з умяшчэннем грамадскага сямейнага пелуга большасці калгаснікаў, і відань, з тым, што ёсць яшчэ вельмі часта калгаснікаў, якія прыкравяюцца значна чэнаў калгаса і ў той-жа час пагаржваюць грамадскай працай у калгасе, шукаючы чыстлікі і зработай ў раздзяцця асобнай гаспадаркі на жывяладоўлі і прысаджэннях зямлях. Зусім відань, што калгасы ўрава патрабавалі пелуга мінімуму працы ў калгасе ад кожнага калгасніка. Зьяніць і працы чэна сельскагаспадарчых наладчыкоў і пелуга абавязанасці. Нельга называць сабе калгаснікам і ў той-жа час памыкаць калгасам і толькі для выгяду адпрацаваць 30—40 працадзень. Калгас у працы ў адносінах такіх калгаснікаў абмяжоўваць абслугоўванне калгаснікаў конямі і патрабаванне ад аргану ўладзі забяспечыць іх усяляка роду ільгот на палатках і натуральных пастаўках дзяржава, якія ўстаўляюць у адносінах калгаснікаў.

Па ўсім гэтым мы павіны падтрымаць патрабаванні велізарнай большасці чэна працоўных і дабраўмысленных калгаснікаў. Мы абавязаны пайсці гэтым здаровым патрабаванням насустрач і сур'ёзна ўважліва за арганізацыю працы ў калгасе ў адносінах з вопытам і патрабаваннямі пераважных калгасу і калгаснікаў. А калгасы могуць і павіны ўважліва прасіць таварыша Сталіна аб выдзяленні ітгоднага фінансавання паўтара мільёна маладых калгаснікаў. Я думаю, можна не сумнявацца, што нашы калгасы і калгаснікі горава адгучуцца на заклік таварыша Сталіна ў гэтых адносінах. (Апладысменты).

Некалькі слоў аб сажэннях калгаснага статута. Выў перыя, калі нашы калгасы былі яшчэ слабы і не ў сілах былі браць на сабе поўнаасно забяспячэнне патрэбнасцей калгаснікаў за кошт грамадскай гаспадаркі. Тады правільна было пастаўлена пытанне аб дапушчэнні асобнай гаспадаркі калгасніка на жывяладоўлі, прысаджэннях зямлях. Цяпер, калі гэтая задача ўважліва, усе калгаснікі надзелены каровамі і сядзібамі, і калі калгасы ўжо ўмагваліся, трэба напак зрабіць на ўмагваліся і расшырэнне грамадскай калгаснай гаспадаркі, павышэнне яе ролі ў забяспячэнні патрэбнасцей і даходаў калгаснікаў. Правільнае спалучэнне асобнай і грамадскай у калгасах астапама асновай калгаснага ладу, але асобная гаспадарка калгасных дзяроў павінна ўсё больш насіць узаапамадзены характар, а агульнакалгасная — ўзрастаць, я асноўная.

Не бязмернае расшырэнне асобнай жывяладоўлі і прысаджэннях зямель асобных дзяроў калгаснікаў, а толькі павелічэнне грамадскай гаспадаркі калгаса можа забяспячэнне далякае павышэнне матэрыяльнага ўзроўню і замочнасці ўсёх калгаснікаў. Неправільны-ж палыход і практыка некаторых нашых мясцовых кіраўнікоў партыйных і савецкіх арганізацый прыняла да сур'ёзных парушэнняў калгаснага статута, да таго, што ізе-ні-ізе

асобная гаспадарка калгаснага двара стала перарастаць грамадскую гаспадарку калгаса і ператварацца ў асноўную, а калгасны, наадварот — у пасобную. Правільныя судзібы ў некаторых калгасных гаспадаркі ад агародаў, садоў, малака, мяса і т. п. у некаторых калгасах стая перавышаль даходы па працадзень. Гэта не магло не адбіцца адмоўна на стане працоўнай дысцыпліны ў калгасах.

Гэтыя ненармальнасці ў калгасах пры аднадушным падтрыманні ўсёх калгасу і велізарнай большасці калгаснікаў у асноўным ужо выпраўлены, але яшчэ не зусім.

Іяія для нас урокі выпякаюць з усяго гэтага? Неабходна быць сапраўднымі кіраўнікамі і памочнікамі калгасу, а не назіральнікамі. Не застраваць на дасягнутых пазіцыях, а рухаць сывару з умяшчэннем калгасу далей, перавозчы іх на больш высокую ступень грамадскай гаспадаркі.

Для грамадскай даходаў па прапалнях і пакрыцця патрэбнасцей калгаснікаў за кошт грамадскай гаспадаркі павіны ўзрастаць, а доля асобных даходаў павінна адносна скарочацца. Многія калгасы з поспехам ужо шагаюць на гэтым шляху. Такія арганізацыйныя пытанні калгасу і практыкай частай змены дырэктараў саўгасу, МТС, старшын калгасу і бригадзіраў і сур'ёзна дапамагчы калгасам у падборцы кіруючых кадраў і іх палітычным выхаванні.

Трэба накончыць з маладой меса ў некаторых нашых партыйных і савецкіх арганізацыйных аддзяленнях адміністрацыйнае кіраванне і адміністрацыйнае кіраванне адносна кіраванні дэмакратыі — сыварэдацыйнае перад калгасамі і выбарнасці.

Трэба сур'ёзна ўмагваліся і перабудавалі работу Наркамзема і яго мясцовых аргану. У іпершнім выглядзе яны ў большасці выпадках — планавыя аргану, а не ўпраўляючыя. Трэба накончыць там з бюракратычнасцю і са старымі традыцыямі і вылучыць туды больш людзей з перадавой сельскай гаспадаркі, зніх, з калгасу, МТС, ВУЗ.

Трэба сур'ёзна заважана кіраўніцтвам саўгасамі. Сывара абстаіць таго, што многія абкомы фактычна адстапіліся ад кіраўніцтва саўгасамі. Гэтаму мала садаіхнічала напярэдняе сістэма ўпраўлення саўгасамі з Наркамсаўгасу, працэдура ў мінулым слядзілі там ішоўнікамі, відань, для таго, каб адшыць абкомы ад кіраўніцтва і кантролю над саўгасамі. Саўгасы — сывара сур'ёзна. Іх у нас калі 4 тысячы. Іх доля ў жывяладоўлі, валавым зборы зёран даволі значная, а галоўнае, абласны і рабны трэба сур'ёзна перастроіцца ў кіраўніцтва сельскай гаспадаркі.

Некаторыя таварышы выходзяць з таго, што ўсё ўжо наладжана і пойдзе само сабой. Такія арганізацыі і кіраўнікі часта зааіагачаюць зьяніць і паліваюць у пелугае становішча, як гэта было, напрыклад, пры ўборцы Чэкаўскай ураджайнае 1938 года з Чэкаўскай, Нова-Сібірскай і Омскай арганізацыямі.

Можна мець у дастатку выдатныя машыны, людзей і нават добры ўраджай і галібай праваціцца. Такіх прыкладаў я мала ў практыцы некаторых абкомаў, райкомаў, МТС і калгасу.

Вось што гаварыць таварыш Сталін па гэтым паводу ў 1933 годзе на Пленуме ЦК ВКП(б):

«Мы ўсе радуемся таму, што калгасная форма гаспадаркі стала навуковай формай... Але не ўсе разумеюць тое, што гэтая акалічэнне не зьяніць, а павялічвае нашы клопаты і нашу адзіднасць у справе развіцця сельскай гаспадаркі... Пераход да калектывнай гаспадаркі, як пераважнай формы гаспадаркі, не зьяніць, а павялічвае нашы клопаты аб сельскай гаспадарцы, не зьяніць, а павялічвае кіруючую ролю камуністаў у справе ўважліва сельскай гаспадаркі. Самадзейна ішчэ больш чым калі-небудзь небяспечна для сывары развіцця сельскай гаспадаркі. Самадзейна ішчэ больш чым калі-небудзь небяспечна ўсё працу».

У чым асноўныя недахопы іпершніага кіраўніцтва некаторых нашых арганізацый сельскай гаспадаркі? У тым, што многія кіраўнікі і райкомы кіруючых калгасу гаспадаркай рыўкам, кампаніямі, а не па-гаспадарску. Памытка некаторых нашых партыйных, савецкіх кіраўнікоў заключаецца ў тым, што яны самі, не вывучаючы сельскай гаспадаркі, думаючы, што ўсё пойдзе цяпер само сабой, не ўважліваюць у сутнасць тэхнікі і арганізацыі гаспадаркі калгаснай і саўгаснай і пераходзіць у скарыстоўваючы багаты вопыт перадавой сельскай гаспадаркі, кіруючы наогул, замест канкрэтнага, пастаінага апэратыўнага кіраўніцтва, не займаюцца сур'ёзна падборам кадраў у калгасах, МТС і саўгасах.

Ці не пара, таварышы, накончыць з такога роду кіраўніцтва і стаць сапраўднымі кіраўнікамі калгасу і саўгасу і вясні сывару па-гаспадарску, а не ў парадку барацьбы з прырвамі? Для гэтага трэба ліквідаваць практычнае непатрабаванне неўмяшчэння ва ўнутранае жывяладоўлі і зьяніць яе практыкай настанных клопатаў і палатом калгаснікам. Трэба зрадуць, што калгасы маюць патрэбу ў сур'ёзным кіраўніцтве і хоць у гэтым кіраўніцтва ад нас.

Трэба ліквідаваць малачужы месца недааплону ў пытанні арганізацыі калгаснай гаспадаркі, учоту, рахункаводства і т. д. Трэба накончыць з лёгкімі адносінамі да кіруючых кадраў МТС, калгасу і саўгасу.

Таварышы, што нам неабходна ажыццявіць для таго, каб пачаць са слабой залежнасцю ад стыхіі і дабіцца высокай ураджайнасці ад калгасу і саўгасу палёў. Гутарка ідзе, вядома, не аб тым, каб падпарадкаваць агульнае ўраджайнае да рэкордаў, а аб тым, каб у багжайшыя 3—4 гады павялічыць наш ураджай у паўтара раза, што складае прыбаўку ў 3—4 мільярды валавога збору.

Павышэнні ураджайнасці, зрабўшы яе ўстойлівай, гэта значыць вырашыць пытанне бязбароту ўдзельны жывяладоўлі. Таварыш Сталін ужо гаварыў аб сур'ёзных значэнні гэтай важнейшай галіны сельскай гаспадаркі. З плей, ім прыведзеным, удаецца, што за справаздачны пелуга, але і забяспечыць значны прыбыток палёў і ўсё-ж мы павіны прызнаць, што пташнін жывяладоўлі астапома даляка яшчэ невярніма.

Што перашкаджае росту жывяладоўлі? Па-першае, відань, яшчэ слаба развучыць нашыя мільярды калгасу і саўгасу на стварэнне кармовай базы. Па-другое, няма належных клопатаў і сур'ёзнага кіраўніцтва сыварай жывяладоўлі ні ў Наркамземе, ні ва многіх абласных са-

АБ КІРАЊІЦТВЕ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКАЙ І КАЛГАСАМІ

Вывады з усяго таго, што я гаварыў у гэтых адносінах, таварышы, могуць быць такімі: у выніку велізарнай работы, праведзенай па калектывізацыі вёскі, мы з поўным правам і без усяляка бахвалства можам заявіць, што партыя большэвіцкай зьяніць, надаржвала ўсё неабходнае для набаўчання да гэтага часу перавароту ў прадукцыйнасці сельскай гаспадаркі.

Будына грамадскай гаспадарка складалася. Калгасы канчаткова замацаваліся і сталі адзінымі гаспадаркамі ў в

XVIII-ы З'ЕЗД УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (БОЛЬШЭВІКІЎ)

Працяг прамовы т. БЕРЫЯ

Перадз'ездаўка абмеркаванне гэзісаў даклада тав. Молатава аб трэцім пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР паказала аднадушнае адарванне савецкіх народаў сталінскай лініі нашай партыі на далейшае развіццё сацыялістычнай гаспадаркі і культуры нашай краіны, яго гатовыя змагацца за выкананне намечаных планаў.

Таварыш Сталін у сваім дакладзе даў геніяльнае абгрунтаванне ўсёй ўрастання ролі савецкай дзяржавы ў справе выканання далейшых грандыёзных планаў будаўніцтва камунізму, у справе далейшага ўмацавання вайскай магутнасці нашай краіны, якая знаходзіцца ў капіталістычным асяродку.

Найважнейшая заслуга таварыша Сталіна заключалася ў тым, што ён не толькі астаў марксіска-ленінскае вучэнне аб дзяржаве ў барацьбе са злышчымі ворагамі ленінізма—трапкіска-бухарынскімі зраднікамі, але і развіў яго далей ў новым гістарычным умовах набаданога сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне, якая знаходзіцца ў капіталістычным асяродку.

Прэзранія бухарынцы, якія выступалі з кантрольвацыйнай тэорыяй самаеку і змавалі рашучо, арганізуючы ролі савецкай дзяржавы, і «левых» ўсіх маіх са сваёй анты-ленінскай тэорыяй адзінаства дзяржавы рабочага класа праз існуючае аслабленне яго ролі, — служылі адной і той-жа кантрольвацыйнай мэце разстаўранні капіталізму ў нашай краіне шляхам аслаблення савецкай дзяржавы.

Накіроўваючы знішчальныя ўдары супроць ворагаў народа, таварыш Сталін вырабіў і развіў вярхоўны ўстаноўкі ў п'ятнаццаці аб савецкай дзяржаве і з геніяльнай прэзраніяцыяй нашай задачы ў справе ўмацавання дыктатуры пролетарыята.

«Сіяная і магутная дыктатура пролетарыята, — таварыш таварыш Сталін на аб'яднаным Пасісе ЦК і ЦКК у студзені 1933 года, — вось што нам патрэбна цяпер для таго, каб развіццё ўпрах апошняй астаці паміраючых класаў і разбіць іх владзю махінамі.

Адзінае дзяржава прыдзе не праз аслабленне дзяржаўнай улады, а праз яе максімальнае ўмацаванне, неабходнае для таго, каб даць астаткі паміраючых класаў і арганізаваць абарону супроць капіталістычнага асяродку, якое даўка ішча не знішчана і не хутка ішча будзе знішчана».

Нам ні на мінуту негэта забываць мады рых узаканіў таварыша Сталіна аб умереным ўмацаванні нашай савецкай дзяржавы. Умацаванне ўсёх аэніў савецкага дзяржаўнага апарата правараных, моцных і кадры, выгананне астаў ух ішча накіроўвалі і прытэішых ворагаў народа з'яўляецца задачай першаступеннай важнасці.

Таварыш Сталін у сваім дакладзе паткрыў, што ў сістэме нашай дзяржавы найважнейшая роля належыць нашай савецкай арміі.

Савецкая разведка была створана па ініцыятыве Леніна і Сталіна, яна мацна і развілася пад кіраўніцтвам партыі большэвіцкай, Сталінскага ЦК ВКП(б).

У справе далейшага павялічэння руху нашай краіны ўперад на шляху да камунізму на органы НКВД ускладзена вельмі адказная задача, бо наша краіна жыць і развіваецца ў асяродку воражых капіталістычных дзяржаў, якія змагаюцца на нас шпіёнаў, дыверсантаў і забойцаў. Падзяляючы гэтыя задачы першаступеннай важнасці.

шай жорсткасцю будучь прабаваць шкодзіць, пакасіць нам, перашкоджаць у ажыццяўленні далейшай праграмы будаўніцтва камунізму.

Акружаныя ўгагай і клопатамі партыі і народа, безаветна адданы нашай партыі, Сталінскаму ЦК ВКП(б), роднаму, любімому правадару таварышу Сталіну, работнікі НКВД, ачысціўшы свае рады ад воражых элементаў, якія прабраліся ў іх рады, і ўмацаваўшы свае рады праваранымі кадрамі, забяспечыць выкрішчэ, разгром і выкараненне ўсіх ворагаў народа. (Працяглія апладысменты).

Наша пераможная камуністычная партыя большэвіцкай, кіруемая мудрым правадаром — ваялікім Сталіным, з'яўляецца арганізатарам перамогі сацыялізма ў нашай краіне.

У жыцці нашай партыі, у яе росце і ўмацаванні як у лустры адлюстроўваюцца ўсе атрыманыя перамогі, усё змянені, якія адбыліся ў палітычным, эканамічным і культурным жыцці нашай краіны.

Таварыш Сталін растлумачыў нам значэнне ўнесімых у статут ВКП(б) змяненняў, якія выходзяць з факта змянення кадравой структуры нашага грамадства на аснове ліквідацыі эксплуатацыйнага класаў, з факта маральна-палітычнага адзінства савецкага народа, які састаіць з дружэственных аліяў другога рабочага класа, сялянства і інтэлігенцыі, якія аднолькава верныя справе камунізму, пранікнутыя пацунікам савецкага патрыятызма і безаветна адданы сваёй сацыялістычнай развіццю.

Даклад таварыша Сталіна на нашым з'ездзе, які даў геніяльнае асветленне п'ятнаццаці міжнароднай палітыцы і шляху перамогі камунізму ў нашай краіне, ва ўмовах капіталістычнага асяродку, п'ятнаццаці далейшага развіцця і ўмацавання савецкай дзяржавы і метадаў вырошчвання, правільнай расстаноўкі і камуністычнага выхавання партыйных, савецкіх і гаспадарчых кадраў, кадраў савецкай інтэлігенцыі — з'яўляецца найважнейшым укладам у ідэюў скарыбну марксізма-ленінізма, праграмай дзеянняў уэй нашай партыі, усяго савецкага народа. (Буныя апладысменты).

Выконваючы ўказанні таварыша Сталіна, наша партыя будзе і далей ўмацаваць сваю неразрыўную сувязь з нап'ярэйшымі масамі працоўных, іртыі Савецкага Саюза ішча п'ясней згуртаваць вакол сябе Леніна—Сталіна, ішча больш умацаваць сталінскую дружбу, якая з'яўляецца асновай магутнасці і пераможнасці савецкай дзяржавы.

Нахай ведаюць ворагі, што наш ваялікі Савецкі Саюз непрыступны, што пераможна і з кожным днём мацнее і развіваецца, акружаныя сталінскімі клопатамі, наша Геройная Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія, пераможны наш народ, які складае разам са сваёй арміяй адзіную, неразрыўную і грозную сілу, гатовую разграміць і знішчыць лобга ворага, які насме перагнуць на ішчае і свабоду савецкага народа, на святыніцы ружыцкай нашай сацыялістычнай развіццю.

Гістарычны ўказанні таварыша Сталіна і рашэнні XVIII з'езда ВКП(б) будучь перавараны ў жыццё нашай партыі, выступаванай Леніным і Сталіным і загараванай у баях за сацыялізм, нашым народам, п'ясней згуртаваным вакол партыі большэвіцкай, бо нашу партыю і наш народ вядзе ад перамогі да перамогі найважнейшым гоніў чалавечтва — наш Сталін. (Буныя апладысменты. Усё ўстае, вопікі: «Нахай жыць савецкая разведка, ура!»).



Работні механа-зборачнага цэха мейскага сталінбудуцкага заводу імені Курана вывучаюць доклад таварыша Сталіна на XVIII з'ездзе ВКП(б). На здымку: на пераднім плане — т. В. М. Соін, алена — тт. С. О. Мінаев, С. Н. Мурмані і І. С. Сыроў. Фото Я. Салавейчыка.

НАТХНЁНЫЯ ДАКЛАДАМ ПРАВАДЫРА

У знамянальны дзень адкрыцця гістарычнага XVIII з'езда ВКП(б) вібескія вагоннікі прыпадасці разліце выдатны падарунак, выпусціўшы ў рэкордны тэрмін з сарадзята рамонтны два вагоны. Першы — за 2 гадзіны 15 мінут і другі — за 1 гадзіну пры норме 72 гадзіны. Знатны стаханавец нашага цэха токар тав. Шчацінін на працэсе рэзкі пераходзіць муфт выканаў норму на 2.250 проц.

Гістарычны доклад правадары народаў таварыша Сталіна на XVIII з'ездзе ВКП(б) выклікаў сярэд на новую хвалю палітычнага ўздыму, працоўнага энтузіязма і актыўнасці. Натхнёныя дакладам свайго любімага правадары, мы 11 саватка выдпусцілі з сарадзята рамонтны вагон № 418191 за 57 мінут, а 12 саватка — платформу № 950628 за 40 мінут.

У гэты дзень наш уахтак звабавіўся ішча адным новым выдатным стаханавцкім рэкордам: токар тав. Шчацінін за 8 муфт парэзаў 229, што складае 3.216 проц.

Як і ў дзень адкрыцця з'езда, работы на рамонтны вагоны і платформы мы рабілі з выправаваным металу знатнага вагонніка-органіста тав. Халіпава.

У сваім дакладзе таварыш Сталін паставіў перад усімі работнікамі сацыялістычнай гаспадаркі баявыя задачы па далейшаму пацуніку нашай прамысловасці, росту прадукцыйнасці працы і ўмацаванню тэхнікі вытворчасці.

Мы запэўніем нашу родную большэвіцкую партыю і яе ваяліка правадары таварыша Сталіна, што пацуніў працаваць па-новому, мы і ў далейшым будзем штодзёна павышаць прадукцыйнасць працы, будзем вытэскаць нашай краіне вагоны большэвіцкімі тэмпамі і самай высокай якасці. Сяброніцтва імені XVIII з'езда ВКП(б) прадоўжым на ўвесь 1939 год.

М. П. МІРОНАЎ, начальні вагонарамонтнага пунітэцкага цэха.

ЗВАЎОЕМ НОВЫЯ ПЕРАМОГІ

ГОМЕЛЬ. (Нар. «Звядзды»). З ваялікім захапленнем сустраі працоўныя Гомеля гістарычны доклад правадары народаў ваяліка Сталіна на XVIII з'ездзе ВКП(б).

У клубаб, інтэратых Днепраўскага парохаста было арганізавана масавае сяджанне па радзё тэкта даклада таварыша Сталіна. П'ясней тут прыступілі да яго глыбокага вывучэння.

Стаханавец дрэвапрацоўнага цэха Гомяскага сударэапрацоўнага заводу тав. Гаралікаў заявіў:

«З ваялікім увагай я слухаў кожнае слова тэкта даклада любімага правадары. Наш правадар, бацька і друг ваялікі Сталін выразаў волю ўсяго многадзіянага савецкага народа.

Жалкіі фанішцыкі масы, якія балбучы аб далучэнні нашай магутнай, квітэноўкай Савецкай Украіны да казакі — так званай Карпацкай Украіны, — атрымаў дастойную адповедзь. Той, хто папрабае напасці на нашу сацыялістычную развіццю, атрымае такі-ж адпор, які атрымаў японскія самураі ў воезэра Хаэан.

Тав. Гаралікаў з радасцю паведаміў, што дрэвапрацоўны цэх поўнасьцю выканаў свае абавязальнасці ў перадз'ездаўскім сяброніцтве.

Сталін і Свердлоў, якія ішча знаходзіліся ў ссылькі, былі выбраны ў ЦК. У П'яцёрбурзе таварышамі Сталін і Свердлоў кіруюць вышчупленымі большэвіцкай — дэпутатаў Дзяржаўнай Думы — і работай «Правды», створанай па ўказанню Леніна, па ініцыятыве Сталіна.

Неўзабаве Сталін і Свердлоў былі выданы правакатарам Маліноўскім і сасланы ў 1913 годзе ў Туруханскі край, адкуль уцячы ўжо аказалася немагчымым: абодва яны вымушаны былі аставацца ў гэтых гіблых месцах да самай Лютэўскай рэвалюцыі.

У красавіку 1917 года Свердлоў прыехаў у П'яцёрбург на Усерасійскую партыйную канферэнцыю. Свердлоў астаўся ў П'яцёрбурзе і ўсё сваю вольнароўную энэргію, увесь свой багачэйшы вопыт скарыстаў для заававання мас, мабілізацыі іх вакол большэвіцкіх лозунгаў.

16 красавіка на расшпраным пасяджанні ЦК партыі быў выбран Партыйны цэнтр для кіраўніцтва паўстаннем з таварышамі Сталіным на чале. У састаў Цэнтэра ўвайшоў і Я. М. Свердлоў.

У п'яцёрж-ж дні Савецкай улады прасіяны рэстаўратары капіталізма Каменюк, Віноўеў, Рыкаў і К° па-зрадніцку прабуць разам з аэрамі і меншавікамі сарваць перамогу пролетарыята. У барацьбе супроць подлых капітулянтаў і дэзэртараў Свердлоў з усеі рашучасцю падтрымаў Леніна і Сталіна.

21 лістапада 1917 года Свердлоў выбавіўся старшынёй ВКП(б). На гэтым поўна пасту з усім выключнай сілай разгортаюцца бліскучыя здыянасы Свердлоў — правадары, арганізатар працоўных мас.

У лютым—саваткіку 1918 года, у ваялікім ішчкі і небяспечны для малодай Савецкай рэспублікі момант, Леніну, Сталіну, Свердлоўу прышлося вытрымаць адзіную барацьбу са зраднікамі — Тропкім, Бухарыным, П'ятэковым і ішч., якія прыкравалі тады сваю гнусную зрадніцкую работу левай дэмагяічнай фразай. Зраднікі і правакатары прабаілі сарваць Брэсінскі мун, звернуць савецкі ўрад, забіць правадары сацыялістычнай рэвалюцыі Леніна, Сталіна, Свердлоўа і сфарміраваць урад з рэстаўратараў капіталізма — трапкістаў, бухарынаў, «левых» аэраў.

У ліпені 1918 года на V з'ездзе Савецкай рэспублікі з усеі развешчю абруш-

НОВАЯ ГЕРМАНСКАЯ АГРЭСІЯ Ў ЦЭНТРАЛЬНАЙ ЕЎРОПЕ

АКУПАЦЫЯ ЧЭХІІ І МАРАВІІ ГЕРМАНСКИМИ ВОЙСКАМИ

БЕРЛІН, 15 саватка. (ТАСС). Як вядома, учора ў 4 гадзіны дня чэха-славацкі прэзідэнт Гаха і міністр замежных спраў Хвалкоўскі выехалі ў Берлін. Баля і гадзіны ночы Гаха і Хвалкоўскі прыбылі ў Берлін, дзе і былі прыняты Гітлерам. У часе перагавораў Гітлера з Гаха і Хвалкоўскім прысутнічалі таксама Герынг і германскі міністр замежных спраў Рібэнтроп. П'яцёрбурскія прадэжыліся 45 мінут. Пасля гэтага было падпісана «пагадненне», у сілу якога Гаха перадае лэс чэшскага народа і краіны ў рукі Германіі. Гітлер адаў загад германскім войскам акупіраваць Чэхію і Маравію.

Фактычна акупацыя Чэхіі і Маравіі германскімі войскамі пачалася значна раней, чым было падпісана гэта «пагадненне». З Маравію-Остравы паведамляюць, што германскія войскі і ўзброеныя часці ахранных атрадаў перайшлі чэха-славацкую граніцу яшчэ ўчора, 14 саватка.

ГЕРМАНСКИЕ ВОЙСКИ ЗАНЯЛИ ПРАГУ

ПРАГА, 15 саватка. (ТАСС). Прага акупірована германскімі войскамі. У былой сталіцы Чэха-славацкай рэспублікі пачала дзейнічаць германская паліцыя і гестапа.

Учора яшчэ да сустрачы прэзідэнта Гаха з Гітлерам венгерскі ўрад звярнуўся

у 18 гадзі. Маравію-Острава і Вітэвацы былі акупіраваны ўчора пасля 19 гадзі.

Галоўнае камандванне германскай арміі паведамляе, што германскія войскі пад камандваннем генералаў Власковіца і Ліста раніцою 15 саватка перайшлі чэха-славацкую граніцу і знаходзяцца на шляху да поўнага заняцця Чэхіі і Маравіі. Адначасова часці германскай вайскай авіяцыі пад камандваннем генералаў Бесельерыя і Шп'яера раніцою 15 саватка пераліцелі германа-чэха-славацкую граніцу.

У германскім друку апублікавана адова Гітлера к германскім войскам, у якой ён заавае, што ў выпадку малейшага супраціўлення з боку чэхаў г'раба прымяняць любыя сродкі. Адначасова апублікавана адова Гаха і Хвалкоўскага к чэшскім войскам і насельніцтву з заклікам не аказваць супраціўлення германскім войскам.

АНТЫФАШЫСЦЫЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ Ў ЧЭХІІ І МАРАВІІ

ПРАГА, 15 саватка. (ТАСС). З заняццём германскімі войскамі Прагі акупацыя ўсёй тэрыторыі Чэхіі і Маравіі закончана. Насельніцтва Прагі і ішчых гарадоў сустракае германскія войскі адкрыта ваража.

Пасля сканчэння работ на прапрымествах у Празе адбыліся дэманстрацыі працоўных сталіцы. Дэманстранты праходзілі

на цэнтральнай плошчы горада з чэха-славацкімі нацыянальнымі сімваламі і спяваннем гімна. Паліцыя (на вуліцах горада пакуля яеся заложы чэшскай паліцыя) разганяла дэманстрантаў.

Антыфашысцкая дэманстрацыя адбылася таксама пры ўступленні германскіх войск у Маравію-Острава.

СТАНОВІШЧА Ў СЛАВАКІІ

ПРАГА, 14 саватка. (ТАСС). Пасяджанне саваткага парламента адбылася пры закрытых дзвярах. Будынак парламента ахоўваўся ўзмацненым нарадам фанішцыіх штурмавікоў — саваткііх і ішчыхііх. Большасцю галасоў прынята рашэнне аб выдзеленні Славакіі ў самастойную дзяржаву. Створан новы саваткіі ўрад на чале з Тісо. Парламент звярнуўся з прыгаворнай тэлеграмай да Гітлера, у якой просіць аб неадкладнай дапамозе на выпадку сутычкі з чэхаі.

У п'яцёрж 14 саватка апублікаван загад аб астаўленні ў 24 гадзіны чэшскімі войскамі і жандармерыяй тэрыторыі Славакіі. На працягу гэтага-ж тэрміну павінны быць выпушчаны на свабоду ўсе фанішцыі аэферы.

ЗАНЯЦЦЕ ВЕНГРЫЯІ ТЭРЫТОРЫІ КАРПАЦКАЙ УКРАІНЫ

ВАРШАВА, 14 саватка. (ТАСС). Сёння ў 12 гадзіны дня венгерскі ўрад прадаў чэха-славацкаму ўраду ультыматум аб далучэнні Карпацкай Украіны да Венгрыі. Венгрыя патрабуе неадкладнага вываду чэшскіх войск з Карпацкай Украіны, пасля чаго пачнецца акупацыя яе венгерскімі войскамі. Тэрмін сканчэння ультыматума — сёння-ж у 12 гадзіны ночы.

ВАРШАВА, 15 саватка. (ТАСС). Пароль паведамлення карэспандэнта Польскага тэлеграфнага агенства (ПАТ), венгерскія войскі перайшлі граніцу Карпацкай Украіны і знаходзяцца ў 20 кіламетрах па поўнач ад Мукачэва. Учора ў горад Чустэ адбылася кровававая сутычка паміж чэшскай жандармерыяй і атрадамі карпацка-украінскіх фанішцыіх (січывікоў), у рэзультат якіх забіта 15 чалавек і ранава каля 100. Пат паведамляе даля аб крывавай сутычцы паміж старонікамі залучэння Карпацкай Украіны да Венгрыі з аднаго боку і чэшскай жандармерыяй і січывікамі (якія стаіць за далучэннем да Германіі) — з другога.

ГІТЛЕР Выхаў У ЧЭХІЮ

БЕРЛІН, 15 саватка. (ТАСС). 15 саватка ўдзень Гітлер выехаў да германскіх войск, якія акупіруюць Чэхію і Маравію.

СТАНОВІШЧА Ў МАДРЫДЗЕ

ЛОДАН, 14 саватка. (ТАСС). Англійскія работні друк публіцы паведамленні, атрыманыя з Мадрыда, у якіх узааваецца, што вялікая частка горада знаходзіцца ў руках рэспубліканскіх войск. Учора па распараджэнню рэспубліканскага камандавання былі арыштаваны некалькі афіцэраў-зрадніцаў, якія змагаюцца на старане Касало.

У ЧЭСЦЬ З'ЕЗДА БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПАРТЫІ

Учора ў Менску адбыўся масавы паход у прапрымествах, прысвечаны XVIII з'езду партыі Леніна—Сталіна. Уздзельнікамі гэтага паходу былі 25.000 работчых, служачых, навукоўчых і інтэлігентных сталіні, якія дэманстравалі сваю блізкасцю аднаасці большэвіцкай партыі, сваю гатовасцю ў любы момант стаць на абарону горада любімай развіццю.

ДЗЕННІК

© Сёння, у 7 гадзіны вечара, у памяшканні Паркурскаў (51 аўдэторыя) абудзена інструкцыйны доклад для дакладчыкаў, агітатараў і беседычак Сталінскага раёна гора. Менска на тэму «68 гадына Парыйскай камуны і дзень МОПР'а». Докладчык — тав. Горэр.

Білеты — у РК КП(б).

© Сёння, у 7 гадзіны вечара, у Дому настаўніка (Камуністычная, 19) абудзена лекцыя для інтэлігентнаі Варшаўскага раёна на тэму «Аб кнізе Леніна «Дзве тэнтныі сацыял-дэмакратыі ў дэмакратычнай рэвалюцыі». Лектар — т. Саламаха.

© Сёння, у 7 гадзіны вечара, у памяшканні клуба імені Сталіна (рог Інтэрнацыянальнай і Комсамоўскай вуліц) абудзена доклад на тэму «Міжнароднае становішча Савецкага Саюза» для прапагандаістаў і агітатараў Кагановіцкага раёна. Докладчык — тав. Драгіцэў.

© Сёння ў тэатрах і кіно

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЭТА — Мікаэ П'яцёрскі (аб'явамент № 89). ВЕДЗЯРЖАМ. ТЭАТР — спектакль імя ДЗЯРЖАВЫ. ФРАНСКІ ТЭАТР БЭСР — Бар-Кольда (аб'явамент № 74). Кіноаэтары: «П'яцёрскія зоры» — П'яцёрскі Першы (2-я сэр'я). «РОДІНА» — Баваўска прадаўжэння. «ІНТЭРНАЦЫАНАЛЬ» — «Навіны дні» — 1. Горад аэраў (аблопарок). 2. У с'явасавену. 3. «Малельнік-удзельнік» (мультипаўнаўдзельнік).

В. а. адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕУ.

ПАМЯЦІ Я. М. СВЕРДЛОВА

Дваццаць год таму назад, у ваялікі момант, неўзабаве пасля таго, як «скаліся дзве паўныя сілы, гатовыя паісці на вяржэнне Савецкай улады: ішчарнаўна ішчарнаўна Антанты і кантрольвацыйныі ўнутры Расіі» («Гісторыя ВКП(б)», стар. 214), малатава не ўмацаўшы ішча тады рабоча-сялянскае рэспубліка страціла аднаго з буйнейшых сваіх будаўнікоў—16 саватка 1919 года памер, згароў на рабоце Якаў Міхайлавіч Свердлоў — старшыня Усерасійскага Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта.

Ацэнаваючы дзейнасць Якава Міхайлавіча Свердлова як будаўніка Савецкай улады ў цэнтры і на месцах, таварыш Сталін пісаў:

«Упершыню ў гісторыі чалавечтва ўзнікла новая ўлада, — улада савецкай, улада работчых і сялян. П'яцёрскі партыя, ладзюць негалегалію, на новыя рыскі, стварыць арганізаваным асновай новай пролетарскай дзяржавы, знайсці арганізаванымі формамі ўзаемаадносін паміж партыяй і саветамі, забяспечыўшы партыі кіраўніцтва, а саветам іх нармальнае развіццё, — такая складанейшая арганізаванымі задача, стаўшая тады перад партыяй. У партыі не знойшчана людзей, якія адважыліся-б амаўляць, што Я. М. Свердлоў быў адным з першых, калі не першым, які ўмеда і безавезнена вырашыў гэту арганізаванымі задачу па будаўніцтву новай Расіі» (В. І. Ленін, І. В. Сталін. Аб Якаву Міхайлавічу Свердлоў. Партыямат, 1937 г. Стар. 16—17).

Вось чаму, калі кантрольвацыйныя Троцкі, Бухарын і іх сядзельнікі ў 1918 годзе, які гэта ішчарнаўна ўстаноўлена на судовым працэсе антысавецкага «права-трапкіскага блока», рыхтавалі зрадніцкую змову супроць Савецкай улады, арышч і забойства любімых правадароў пролетарыята, то, апрача В. І. Леніна і І. В. Сталіна, яны намерлі сваёй афараі і Я. М. Свердлоўа.

Адказанены тып прафесіянальнага рэвалюцыянера, па выражэнню В. І. Леніна, Якаў Міхайлавіч Свердлоў нарадзіўся ў маі 1855 года ў сямі ніжгародскага рамесніка-гравера. Ужо ў самай ранняй юнасці, п'ятнаццацігадова Свердлоў пасля сканчэння 4-х класаў гімназіі па-

чынае сваё працоўнае жыццё вучнем у аптэцы і адначасова ўключыўся ў актыўную рэвалюцыйную барацьбу перадавых работчых Ніжняга і Сорска.

У красавіку 1902 года Свердлоў быў



арыштаваны за ўдзел у палітычнай дэманстрацыі на вуліцах Ніжняга-Поўтарада. Пасля выхаду Свердлоўа з турмы парскія жандармы ўстаноўляюць за ім неаслабын «нагляд», які прадаўжаўся да 1917 года. Атрыпанні жандармы юнага Свердлоўа спачатку кічкай «Малыш», а ў далейшым ён у іх праходзіць на ўсёх дзвядзесяціх ужо як «Малыш», а як «Махроў». Калі да Ніжняга дайшла вестка аб раскоце на другім з'ездзе РСДРП на большэвіцкай і меншавіцкай, то Свердлоў становіцца на пазіцыю В. І. Леніна, ён становіцца гарачым большэвіком, каб на